



Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 22 juni heeft de gemeenteraad van Rotterdam de motie Wees afval de baas, haal het op tijd uit de Maas (23bb004443) aangenomen, ingediend door de raadsleden T. de Haan (D66), M.S. Abrahamse (VVD) en Tim Kind (VOLT). De motie is ingediend bij bespreking van het voorstel tot het uitbrengen van een zienswijze naar aanleiding van de ontwerpbegroting 2024 van het Recreatieschap Rottemeren.

De motie verzoekt het college:

- Samen met het dagelijks bestuur van het recreatieschap Rottemeren het Hoogheemraadschap te verzoeken een plan op te stellen hoe de Rotte verder afvalvrij te maken, door middel van innovatieve oplossingen, om te voorkomen dat het doorstroomt naar de Maas;
- Hierover terug te rapporteren aan de gemeenteraad.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Geen.

Toelichting:

Er heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden met het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en met het Recreatieschap Rottemeren. Vervolgens is tevens een aanbieder van een vuilvangsysteem aangesloten zodat ook de technische mogelijkheden goed onderzocht konden worden.

In de motie is het Schilthuisgemaal genoemd, omdat via dit gemaal het water vanuit de Rotte de Maas in wordt gepompt. Dit gemaal is dan ook onderwerp van het onderzoek geweest.



Omdat het vooral ging over de Boezem en het Schilthuisgemaal, is het Recreatieschap na een aantal overleggen niet meer aangesloten. Hierbij wordt nog wel het volgende opgemerkt: Het Recreatieschap onderneemt meerdere activiteiten om de Rotte en omgeving schoon te houden. Zij hebben grijpers en schepnetjes voor bezoekers te leen met vuilniszakken. Het verzamelde afval kunnen bezoekers ook afgeven bij lokale ondernemers. Daarnaast heeft het recreatieschap nieuwe ondergrondse afvalbakken geplaatst.

Het volgende is onderzocht:

- a. welke locatie, te weten voor – of achter het Schilthuisgemaal, het meest voor de hand liggend is om een vangstelsel te plaatsen.
- b. Welk soort vangstelsel het meest geschikt is om te plaatsen.
- c. Welke kosten verbonden zijn aan het plaatsen van een vangstelsel.
- d. Welke werkzaamheden (onderhoud ed) verbonden zijn aan een vangstelsel.

Ad a. locatie

Voor het gemaal: Er kunnen geen constructies in de aanvoertroute van het gemaal komen in verband met extra weerstand in de watergang. Extra weerstand zorgt voor problemen in de afwatering van de Rotte. Methodes om plastic af te vangen waarmee geen extra weerstand veroorzaakt wordt kunnen wel worden ingepast. *Achter het gemaal* in het Boerengat kan ook een gemaal komen. Deze haven is van de gemeente Rotterdam. De waterkwaliteit valt onder verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat (RWS). RWS geeft aan kennis te kunnen delen over vangsystemen maar adviseren voor grote rivieren geen vangstelsel. Het Havenbedrijf Rotterdam is betrokken in verband met de vaarbewegingen en vaartroutes.

- Gezien het vorenstaande is verder onderzoek gedaan naar een vangstelsel voor het gemaal.

Ad b. Vangstelsel

In Rotterdam is al een aantal vangsystemen in gebruik, te weten:

- ClearRivers
- Allseas met Catchy2
- Clean Sea Solutions met Aquapod
- Seabin
- Noria met CirCleaner



Een aantal van deze vangsystemen leent zich voor het plaatsen bij het Schilthuisgemaal.

Financiële en juridische consequenties:

Ad c en d Kosten en onderhoud

Het plaatsen van een vangstelsel en het onderhoud ervan brengt kosten met zich mee. Eenmalige kosten voor het plaatsen van het systeem bedragen maximaal 230.000 euro. Hierbij is rekening gehouden met de volgende onderdelen:

- Productie en installatie van het vangstelsel, inclusief leegplatform.
- Installatie van toegang trapje naar het leegplatform.
- Productie en installatie van drijflijnen (hierbij is nog sprake van een redelijk grote onzekerheid met betrekking tot benodigde palen en de lengte van de drijflijnen).
- Transport van alle onderdelen.



Een andere onzekerheid zit in de benodigde opslagcapaciteit van het vangstelsel, als de aanvoer erg groot is moet er naast het standaardsysteem nog een extra opslagcontainer komen om de leegfrequentie werkbaar te houden.

De onderhoudskosten bedragen maximaal 10.000 euro per jaar. Hieronder vallen onder andere:

- Energiekosten.
- Periodiek onderhoud met optioneel vervanging van onderdelen die slijten.
- Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering e.d.

In plaats van het bovenstaande kan ook worden gekozen voor een abonnement, waarbij het vangstelsel in eigendom blijft van de producent en de gemeente minder kosten maakt. Hierbij gaat het om eenmalige kosten van maximaal 50.000 euro en maandelijkse kosten van maximaal 10.000 euro per maand/120.000 euro per jaar.

Om een definitief vangstelsel te plaatsen, is een vooronderzoek nodig waarbij wordt gekeken naar de watergang, pompcapaciteit van het gemaal en huidige hoeveelheid zwerfafval. Dit vooronderzoek zal worden uitgevoerd, de kosten hiervan bedragen maximaal 18.000 euro. Dit onderzoek zal deels worden uitgevoerd in samenwerking met de Hogeschool Rotterdam. Voor studenten op dit thema is het de perfecte kans om in eigen stad onderzoek te doen naar plastic in het water. Onder begeleiding van een lector op dit onderwerp. Deze samenwerking vindt plaats binnen de Community of practise Plastic waar we als gemeente al enkele jaren actief zijn voor een schone Maas-Rijndelta.

Conclusie:

Het onderzoek dat in de afgelopen maanden heeft plaatsgevonden heeft uitgewezen dat een vangstelsel vóór het Schilthuisgemaal de beste locatie is. Hiervoor zijn meerdere vangsystemen geschikt. De maximale kosten bedragen bij aanschaf eenmalig 230.000 euro en 10.000 euro per jaar voor onderhoud. Bij een abonnementsvorm moet uitgegaan worden van structurele kosten van maximaal 120.000 euro per jaar.

Momenteel heeft Rotterdam acht vangsystemen en een volgende wordt binnenkort in gebruik genomen aan de Keilehaven. Hiermee is Rotterdam voorloper op andere gemeenten. Wanneer overgegaan wordt tot de aanschaf van een volgend, nieuw, vangstelsel, kan de locatie Schildhuisgemaal hiervoor in aanmerking komen. Op dit moment zijn hiervoor geen middelen beschikbaar. Wellicht is dit wel het geval in 2025 of in 2026. Wanneer dit het geval is, zult u hierover worden geïnformeerd.

Naar aanleiding van het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat er geen plan is gemaakt met de betreffende partners, maar dat er wel een voorverkenning heeft plaatsgevonden naar een eventuele plaats voor een nieuw vangstelsel. De voorverkenning kan worden uitgebreid met een onderzoek naar aantal en samenstelling van zwerfafval in het water op deze locatie.

Daarnaast vinden er meerdere activiteiten plaats in de gehele stad, in samenwerking met meerdere partijen, die ertoe bijdragen dat er zoveel als mogelijk zwerfafval uit de wateren wordt gehaald alsmede wordt voorkomen dat het water wordt vervuild aan de hand van het programma Marien Zwerfafval, schone wateren, dat sinds 2021 in de gemeente is gestart.



We stellen voor om motie 24bb001625 bij deze als afgedaan te beschouwen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

A. Aboutaleb